

MAGYARÁG

1940. Febr. 9

IX. No. 38

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyzve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15-1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

LONDON álmaflan éjszakája

Rendőrok és detektivek tizezrei őrizték az angol fővárost az irek bosszujától a két merénylő kivégzése miatt

London. (Stefani). A két ir merénylő kivégzéséről a következő részleteket jelentik: A két halálraítéllet egyszerre végezték a bitófa alá. A kivégzés is egyidőben történt.

Az irországi munkáspárt Dubinban és Irország többi városaiban hatalmas tüntetéseket rendezett a két kivégzés miatt. Az utcákat gyászlobogós menetek járták be és tüntettek Anglia ellen. Dublinból egy küldöttség utazott Londonba, hogy az angol kormánynál hivatalosan is bejelentse az ir munkáspárt tiltakozását.

Londonban az esti órákban megerősítették a rendőrszemekeket. A középületeket, a ke-

reskedelmi negyed üzletházait, a postaépületeket és a postaládákat rendőrok ezrei őrzik. Az angol főváros szerdán álmaflan éjszakát élt át. Újabb bombamerényletektől tartanak a Scotland Yard detektívjei egész éjszaka lázasan dolgoztak az ir köztársasági hadsereg tagjainak felkutatásán, azonban még azt sem tudták kideríteni, hogy a terroristák központja a külvárosban vagy pedig egy angol vidéki városban székel-e? Azt azonban bizonyosan tudják, hogy létezik egy ilyen központ és a terroristák Londonba érkeztek, végrehajtják a bombamerényleteket s nyomban visszautaznak.

BUTTLER:

„Repülőgépeket küldtünk, pilótáik vannak a finneknek”

London. (Reuter). Az angol alsóház szerdai ülésén Sir Alfred Knack konzervatív képviselő azt a kérdést intézte a kormányhoz, hogy hajlandó-e Anglia bombavető és vadászrepülőgépeket küldeni Finnország megsegítésére, megfelelő pilótaszeméllyel együtt? A kérdésre Buttler külügyi államtitkár válaszolt, aki kijelentette, hogy Anglia már hathatós segítségben részesítette

Finnországot, ebben a segélynyújtásban repülőgépek is szerepeltek. Finnországnak megfelelő pilótaszemélyzet áll rendelkezésére, hogy a kapott repülőgépeket felhasználhassa. A képviselő egy másik kérdésére Buttler kijelentette, hogy tudatában van annak az angol kormány, hogy Finnországnak minél sürgősebben támogatásra van szüksége.

A finn hadijelentés újabb szovjet támadást jelent

Helsinki. (Havas). A február 6-iki finn hadijelentés így hangzik:

Hajdabali tó és Suma között az oroszok négy harcikoszt támadást indítottak, amelyeket visszavertünk nagy veszteségek árán. A páncélszánokon való gyalogsági támadás ku-

darcot vallott. Husz orosz tankot megsemmisítettünk. Kuomcsinál két támadást intézett az ellenség, amelyet visszavertünk. Északkeleten megsemmisítettünk egy orosz szászlóaljot, az ellenség vesztesége 300 halott. Karéliában tűzerőségi tűz volt. A tegnapi har-

cok során az oroszok legalább 1500 halottat vesztek. A tengeren nem történt jelentős esemény. A levegőben repülőink védelmi és felderítő tevékenységet fejtettek ki. Haz orosz épülőgépet semmisítettünk meg. Egy léggömböt lelőttünk. Az ellenség a front fölött alig végzett repüléseket. Az ország belsejében csak felderítő repüléseket hajtott végre igen nagy magasságban. Bombatámadás nem volt.

Az USA tiltakozott Tokióban a jünani francia vasutvonal bombázása miatt

Páris. (Stefani). A francia kormány mint ismeretes, a jünani vasutvonal és a vasut bombázása ügyében tiltakozó jegyzéket küldött Tokióba. A tiltakozásra a japán hivatalos körök kijelentették, hogy a vasut bombázása alkalmával életüket vesztek francia állam-

polgárok hozzátartozóit a japán kormány kártalanítja. Az USA kormánya hasonló értelemben juttatott el jegyzéket a japán külügyi hivatalhoz, ahol azt a választ adták, hogy a japán kormány előbb be fogja vizsgálni az amerikai tiltakozás jogosságát.

Vladivosztokot flottabázissá alakítja át a Szovjet

Róma. (Stefani). A Stefani közli a Vörös Csillag című orosz lap ama cikkét, amely a mandzsuri helyzettel foglalkozik. A lap a Stefani szerint azt írja, hogy tekintettel arra, miszerint a japán kormánnyal folytatott határkiigazító tár-

gyalások nem jártak kellő eredménnyel, a szovjet haderőnek a külső mongoliai vidéken határerődítményekett kell építtetni. Erre való tekintettel Vladivosztok kikötőjét flottabázissá alakítják át.

Belgium általános mozgósítás előtt?

Brüsszel. (Havas). A legutóbbi belga katonai behívásokkal kapcsolatban olyan hírek kerültek forgalomba, mintha Belgiumban rövid időn belül elrendelnék az általános mozgósítást. A belga kormány utal arra, hogy ilyen híreket óvatosan kell fogadni, mert ezek teljesen alaptalanok és csak arra jók, hogy a belső nyugalmat megbontsák.

A totális háborúról tárgyal a párisi haditanács?

Páris. (Stefani). Az olasz félhivatalos távirati iroda szerint a Párisban most megfartott ötödik nagyvezérkari tanácskozásnak rendkívüli jelentősége volt. A Stefani szerint nincs kizárva, hogy ezen az értekezleten megbeszéltek a totális háboru kérdését, amelyet lehet, hogy rövid időn belül indítanak meg.

(London.) Az alsóház keddi ülésén Chamberlain miniszter-

elnök nagyfontosságú kijelentéseket tett az angol-olasz viszony alakulásáról.

Közölte még Chamberlain, hogy 1939. tavaszán javaslatot tett Olaszországnak Szudán, Kenya és Olasz Szomáli vidékén történő határkiigazításra, de a múlt év augusztusában az olasz kormány ezt a javaslatot elfogadhatatlannak minősítette. Az angol kormány most újabb fontolóra veszi ezt a kérdést.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

Tűzoltók és pionír katonák távolították el a Körös veszélyeztetett pontjain a jégtorlaszokat

(Nagyvárad). Szerda délután a jégtorlaszok fenyegették a vízműtelepet. Chirila Augustin polgármester felkérésére egy század pionír-katonát vonult ki és felrobbantva a jégtorlaszokat, elhárította a veszedelmet.

Kedden, a késő délutáni órákban a váradvelencei Star téglagyárból telefonon értesítették a gyár központi irodáját, hogy a gátaknál felgyülemlett hatalmas jégtorlaszok miatt a víz nem talál magának utat a Körös szintje rohamosan emelkedik, úgy, hogy, mint az ősszel, ismét elöntéssel fenyegeti nemcsak a gyártelepet, hanem az egész környéket. A gyár igazgatósága nyomban intézkedett a város műszaki osztályán s egy szakértőbizottsággal tűzoltók szálltak ki a helyszínre. A tűzoltó katonáknak megfeszített munkával sikerült megbontani a veszedelmes jégtorlaszokat, úgy hogy szerdán délelőttre a víz lepadt s ezzel egyelőre megszűnt a veszedelem.

(Kolozsvár.) Az állandóan emelkedő hőmérséklet következtében a város környékén nagymennyiségű hó indult olvadásnak és a Meleg-Szamos, valamint a Kis-Szamos áradását okozta. A Meleg-Szamos elöntötte Gyalu és Szászfenés községeket, a Kis-Szamos áradása következtében pedig Kolozsvár Bulgária-negyedében a kiszállott tűzoltók több lakást kiürítettek. A város főpolgármesteri hivatala akciót indított a károsultak felségélyezésére.

(Szatmár). Az erős havazást elváltó kitartó esőzés szorosan veszélyeknek tette ki a szatmári polgárt. Az utcákat helyenként méteres víz borítja. A Mircea cel Mare utcának a katolikus legényegylet utcája és a legközelebbi síkator közötti részén egyetlen jármű sem tud közlekedni. A víz magassága pontosan egy méter. Tekintettel arra, hogy a gyalogjáró az ut mindkét oldalán itt magasra van építve, a gya-

logközlekedés még szabad. A belvárosi utcák lehetetlen állapotban vannak. A városközi társasgépkocsi közül például egyetlen napon kettőnek tört el a rugója a rossz út miatt.

A Szamos megnőtt. Érdeklődésünkre a folyammérnökségen kijelentették, hogy az árvíz megakadályozására meglették a szükséges intézkedéseket.

Véletlenségtől agyonlőtte barátját

Nyolchavi fogházbüntetésre ítélték

Tragikus végű baráti látogatás ügye került tegnap a törvényszék elé. Herczegh Mihály bályoki 22 éves fiatalember jó baráti viszonyban volt Godza Mihály odaváló hasonlókorú legénnyel. A két fiatalember azután egy leánynak udvarolt és akkor elhidegült közöttük a viszony. 1938 karácsonyának első napján Herczegh Mihály elhatározta, hogy kibékül Godzával és visszaállítja a régi baráti viszonyt. A fiatalember barátságosan beszélgettek. Közben az asztalfiókából előkerült egy revolver és a fiatal emberek játszodozni kezdtek vele. A revolver elsült és a golyó Godza Mihály szívébe fúródott. Godza véresen esett össze. A fiatalembert beszállították a kórházba, ahol azonban másnapra kiszenvédett.

A vizsgálat emberölés címen indult meg Herczegh ellen. A vizsgálóbíró azonban megváltoztatta a vádat és gondatlanságból okozott emberölés címen helyezték vád alá.

Az ügy a törvényszék elé került. Godza családja nevében Roman Tacian, Herczegh képviselőjében Pop Romulus jelent meg. A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés címen mondta ki bűnös-

nek Herczeget és ezért 8 havi fogházra, valamint 50.000 lei kártérítés megfizetésére ítélté.

Borzalmas erejű vihar az Északi és Keleti-tengeren

London. (Reuter). Az Északi és Keleti tengeren szokatlan erejű viharok tombolnak. Több hajó bajbajutott és segélykérő jeleket adott le. Az Enid nevű gőzös Cardigan sziklás partjai előtt szikla zátonyra ütközött. Ugyancsak zátonyra futott a Cicelle nevű angol, 452 tonnás motoroshajó. Egy

Az angol mezőgazdasági termelés fokozását hatarozia el a parlament

Londonból jelentik: Az angol alsóház tegnapi ülésén másodszori felolvasásban is elfogadta a mezőgazdasági termelés fokozása érdekében előterjesztett törvényjavaslatot.

A vitánál Lloyd George is felszólalt, aki hangsúlyozta, hogy az élelmiszerek termelésének fokozása épp olyan fontos, mint a fegyver és lőszer-gyártás, majd így fejezte be beszédét:

— A parlamenthez fordulok ennek a nagy akciónak érdekében, amely hivatva van ezt a nemzet és régi országot megmenteni a szerencsétlenségtől.

MAGYARSÁG

korán reggel minden trafikban kapható

Hivatalos cáfolat

Berlin nem követi békét a Szovjet és Finnország között

Róma. (Havas). A svájci sajtó berlini jelentése szerint a német fővárosban a leghatározottabban megcáfolták azt a hírt, hogy Németország békekötvetítésre vállalkozik Finnország és a Szovjet között. A Basler Nationalzeitung jelentése szerint a moszkvai és helsinki német követet csak jelentéstétel végett hívták Berlinbe.

A Havas egyik berlini jelentése szintén utal arra, hogy a német kormány hivatalosan cáfolja a közvetítésről elterjedt híreket.

Berlin. (Telca Press.) A jelek szerint Schullenberg moszkvai követ véleménye szerint a ladogai tónál megindult nagy offenzíva alkalmas alapot szolgáltat a Szovjetnek a béketárgyalásokra.

Más hírek szerint Schullenberg a német-szovjet gazdasági tárgyalások ügyében utazott Berlinbe és felhatalmazást kér arra, hogy az egyezményt aláírja. Ismét felmerült a lehetőség, hogy az új egyezményben fegyvercseréről is szó lesz. A Szovjet tea-

geralattjárókat adna át Messerschmidtnak vadászpilótáknak ellene.

(Riga. DNB.) Moszkvai jelentés szerint Szibériában nagy téli hadgyakorlat kezdődött. A hadgyakorlat során sisztagokat képeznek ki, amelyeket azután a finn frontra küldenek.

(Stockholm. — Havas.) A Stockholme Tiedingen című lap jelentése szerint 16 hadosztályra lehet bicsülni a finnországi szovjet haderő létszámát. A Ladoga-tó és Kaitogoski között öt hadosztály áll, amelyek helyzetét a talaj fekvése nagyon megnehezíti. A finn vezérkar szerint az ejtőernyős szovjet katonákat eddig minden esetben árjalmajlánná fejték, de fel vannak készülve arra, hogy újabb ejtőernyős osztagok nagy károkat fognak okozni a finn vonalak mögött.

(Koppenhága.) A National Tiedende berlini jelentése szerint a német fővárosban semmi lehetőséget nem látnak a finn-orosz háborúban való be-
közvetítésre.

Magyarország gazdasági tárgyalásokat kezd a Szovjettel

(Budapest). A Pester Lloyd szerint a magyar-szovjet kereskedelmi tárgyalások előkészítésével kapcsolatban magyar részről összeállították a kívánság-listát. Ennek alapján a közel napokban küldöttség megy Moszkvába. A küldöttségben a Nemzeti Bank és a kormány képviselői foglalnak helyet és megbeszélést folytatnak a két ország közötti áru cseretorgalom ügyében. A magyarországi behozatal szempontjából elsősorban a galiciai fa, nyersbőr, mangánérc és szörmeáru lehet számításba.

Három kisgyermek halála a fedetlenül hagyott vizesgödörben

Elitették az építkezési bizottság tagjait

A szatmármegyei Baba Novac községbeli hármass halálos gyermektragédia epilógusa került tegnap a tábla elé. A tragédia 1938 nyarán történt, amikor...

Baba Novac község előjárósága elhatározta, hogy új községi elemi iskolát építtet. Az iskola felépítését háromtagu építkezési bizottságra bízta. A bizottság elnöke Danci Péter, tagjai: Onijan Dumitru és Pintea Mihály voltak. Az építkezés meg is kezdődött és szépen haladt előre. Az építkezéshez szükséges homokot úgy teremteték elő, hogy az iskola közelében hatalmas gödörket ástak és a homokot elhordták. A nyári esőzések után a 2-3 méter mély gödörök megteltek vízzel, a bizottság tagjai pedig semmilyen óvintézkedést nem tettek.

Augusztus 15-én három falubeli kisgyerek, Petrut Viorel 6 éves, Pascalau Irina 6 éves és Pascalau Ludovica 4 éves gyerekek elindultak, hogy meglátogassák naganyjukat. A naganyjuk az iskola háta mögött lakott és itt voltak a vizesgödörök is. A kisgyerekek beleestek egy vizesgödörbe és belefulladtak.

A megrémült szülők mindenfelé keresték az eltűnt gyermekeket. Végül a vizesgödörbe nézték meg annak mélyén megtalálták a három gyermeket.

tak, mint az áldozatok szülei is fellebbeztek. A tábla a vádlottak fellebbezését elutasította. A szülők fellebbezésének részben helytadott és a

vádlottakat Pascalau Gáborral szemben 30.000 lej Petrut Constantinnal szemben 15.000 lej kártérítés megfizetésére kötelezte.

Kivégezték a bombamerénylettel vádolt két ir fiatalembert

Tízezer londoni rendőrt tartottak készenlétben az utolsó éjszakán

(London. Reuter.) Szerdán a kora reggeli órákban London egyik fogházában akasztás után kivégezték azt a két ir köz társasági fiatalembert, akiket az egyik Londonban történt bombamerénylet elkövetésével gyanúsítottak. Az éjszaka folyamán London egész területén minjegy tízezer rendőrt

mozgósítottak. A kora reggeli órákban külön rendőrkülönítmény vizsgálta meg a parlament alagsorát, hogy vajon az ir merényletek nem rejtettek e el itt bombákat. A börtön épületén, ahol a két fiatalembert az utolsó éjszakát töltötte erős rendőrkordon vette körül.

Ez sem rossz

Tolvajnak nézték és megverték a házkutatásra készülő monopol tiszttviselőt

A Weisz családnál, Weisz Lajos házában nagy családi összeövetel volt Ákoson. Összegyűlt három fivér, Weisz Markus, Weisz Dezső és Weisz Lajos, ott volt a rokonság is és jó hangulatban ünnepelték meg a ritka találkozót. A jókedvű mulatozást azonban este kilenc óra tájban külső zaj zavarta meg. Lövések hängzottak és hangos kiabálás hallatszott. A zajra a Weisz fivérek kiszaladtak az udvarra, ahol két ismeretlen férfit találtak. A férfiak összeszólalkoztak, tettelegességre is sor került és másnap feljelentés futott be az ügyészségre.

A feljelentésből kiderül, hogy az esti látogató Gottmesiter János pénzügyi (CAM) tisztviselő volt. Gottmesiter János a feljelentésben előadta, hogy hivatalos ügyészségi felhatalmazása volt, hogy Weisz családnál házkutatást tartson. Ezért Siska Vasile társaságában elment Weiszekhez, a Weisz fivérek azonban megakadályozták a házkutatás megtartásában és súlyosan megverték.

Az ügy a zilahi törvényszék elé került, ahol a Weisz fivéreket — távollétükben — felenként másfélévi fogházra ítélték és 100.000 lei erkölcsi kártérítés megfizetésére kötelezték őket. Weiszék a táblához fellebbeztek, ahol dr. Winkler

István, Stamatopol Alfonz és dr. Jancu Cornel védtek őket.

A védők bizonyították, hogy Gottmesiternek csak arra volt ügyészségi engedélye, hogy a Nagyváradon lakó Weisz Markus és Weisz Dezsőnél tartson házkutatást, ezzel szemben ő az Ákoson lakó Weisz Lajoshoz állított be. A házkutatást az ügyészségi felhatalmazás szerint csendőrséggel kellett volna lefolytatnia, míg Gottmesiter csendőr nélkül jelent meg. Ezzel szemben magával vitte Siska Vasile, aki közismert agent provokátor, akinek már egy ízben el is ítélték azért, mert — provokálási szándékkal — dohányvágót csempészt be az egyik falusi gazda házába. Gottmesiterék ittasak voltak és lövöldöztek. Tekintve, hogy az utóbbi időben több lopás történt a környéken, azt hitték, hogy most is tolvaj jár ott és azt verik meg.

A tábla részben helytadott a fellebbezésnek és 10-10.000 lei pénzbüntetésre ítélt a Weisz fivéreket. A megvert pénzügyőrnek 5000 lei kártérítést ítélt meg.

Staniel-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá számos papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

ZIPZÁR és varrógép javítása
garancia mellett JAKAB
műszerésznél Avram Iancu No. 5.

Egy hajnali bicskázás epilógusa a bíróság előtt

Basa Imre nagyváradi hentes a hajnali órákban jött be a vágóhidról, ahonnan a levágott állatokat hozta be szekérrel a városba. Utközben egy kisebb társasággal találkozott, amelynek tagjai Deczky Sándor, Halász Sándor, Mansberger Ferenc és Szilop Árpád a kocsmából jöttek ki. A társaság egyik tagja erősen ittas volt, fel akarták tenni a kocsihoz és ezért felszóltak Basához. Basa nem értette meg, hogy mit szólnak hozzá, visszafelé fordult, mire általános szitkozódásba kezdtek. Basa közepük csapott az ostorával és tovább akart hajtani. A négy fiatalembert azonban utána vetette magát, mire Basa megállította a kocsit és leszállt a szekérről. Basa és Deczkyék veszekedni kezdtek, szidalmazták egymást és Basa most az ostor nyelét használta. Az ostor nyél eltört, a fele ellenfelei kezében maradt, akik ütni kezdték vele. Basa ekkor előrántotta a bicskáját, hadonászni kezdett és megszúrta vele Deczky kezét. Deczky súlyos kézsérülést szenvedett, hogy csökkent munkaképessévé lett.

A törvényszék előtt Basa azt igyekezett igazolni, hogy önvédelemből használta a bicskáját. A törvényszék azonban leszögezte, hogy nem forog fenn a jogos önvédelem esete, mert megállította a kocsit és visszatért az izága társaságához. Ezért egy évi fogházbüntetésre ítélték és 50000 lei kártérítés megfizetésére kötelezték.

Basa fellebbezett az ítélet ellen. A tábla most részben helytadott a fellebbezésnek, Basa büntetését háromhónapi fogházra mérsékelte és a büntetés végrehajtását felfüggesztette. A kártérítés összegét viszont 50.000 leiről 60.000 leire emelte fel.

Makulatura

újságpapír kisebb
nagyobb mennyiségben kapható a
Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața M. Viteazul 4.
Telefon 2800.

Elismerték a Someș tartománybeli faipari munkaadók céhet. A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy királyi dekrétummal elismerték a Someș tartománybeli faipari munkaadók céhet. Ugyancsak elismerték az építőipari céhet, Bucurestii szövetségét.

ÓCSKA
REZET
ólmot és
cinket
magas árban

vásárol a

FERUM S. A.

Piața M. Viteazul 4-a. Tel. 29-73.

akik kézenfogva tartották egymást, mintha nem akarnának elszakadni egymástól soha többé...

Az építkezési bizottság tagjai ellen megindult az eljárás, a gyermekek szülei, Pascalau Gábor és Petrut Constantin pedig 500.000 lei kártérítési igényt támasztottak a gondatlan bizottság ellen. A vizsgálóbíró vád alá helyezte a bizottság tagjait és az ügy a szatmári törvényszék elé került.

A szatmári törvényszék gondatlanságból okozott emberölés címén bűnösnek mondta ki őket és ezért Danci Péter, Onijan Dumitru és Pintea Mihályt 1000-1000 lei pénzbírságra ítélt. A kártérítési igényt a törvényszék elutasította.

Az ítélet ellen úgy a vádlot-

Chaplin

(Chaplin szénfekete hajjal jelent meg egy hollywoodi bemutatón.)

A művész kelletlenül, rossz szájjal ébredt. A csillagok villanegyedében éppen olyan 30 fokos hőség tombolt, mint bárhol Nyugat-Amerikában, a fehér falakon már izzott a nap sütés és Charlie Chaplin kissé borzasan jött elő a fürdőteremből. Az óriási hallban félhomály volt és a reggelizőasztal mellett jeges vödörben a sok frissítő. Charlie könnyű selyemköntöst viselt, gyümölcslevet jöttött magának és szomjasan ivott. Egy pillanatra tűnődve állt meg és az előző este gondolt, amikor a jéggel hűtött kerti étteremben vacsorázott, oldalán legujabb feleségével.

— Paulette gyönyörű volt, — gondolta és elmosolyodott. Az asszony még aludt, semmi neszt nem érkezett szobája felől, csak kint a kertben suhogtak az öntözőcsövek. Charlie leült, rágyújtott és a fügével pácolt dohányfüstben újra jelentkezett az a kellemetlen íz, amelyet az este érzett.

Lassan felemelte a fejét és belenézett a falat borító óriási jűkörbe. A szellemes művészfej most kissé hervadtan hatott, a ráncok elmélyültek, a kurta haj tuskés bozótja szétmerekd a koponyán, a szemek alatt kicsiny, lila fászkák húzódtak meg. Felfedezte, hogy bőrén valami viaszos csillogás van, sárga árnyalattal.

Ujra az előző éjszakára gondolt és Paulette-et látja maga előtt, virágarcával és felfedezte szemében azt a hűvös fényt, amivel őrá nézett.

— Szamárság — lebbentette el az ötlejét és felállt. Abban a pillanatban muzsika dübnyögését hallotta valahonnan, nyilván Paulette-nél szólt a gramofon. A hangok szűrtén érkeztek a falakon keresztül. Az énekes forró tenorja közönséges fizikai tüneménynek tett, szett, de a dallamtól megriadt. A buta, primitív kis amerikai dal a lányról szól, aki tizen-nyolcéves és várja a fiút, aki huszéves és akinek szénfekete haján csillog a fény.

Charlie megdöbbsent. Azután felment a fürdőszobába, csengetett és délben, amikor az ebédhez érkezett, már szurokfekete haját viselt. Paulette a nyakába ugrott.

— Charlie drágám, tíz évvel vagy fiatalabb...

Savanyuan elmosolyodott. 10 évvel fiatalabb. Este gondosan öltözött és az autóban olyan izgalom fogta el, mint sihedő színészkorában, amikor első szereplésére készült. A mozi előtt, amelyben a bemutatót tartották, nagy tömeg várta a csillagokat. Charlie kiszállt és szétnézett. Vidám arcok fordultak feléje.

— Charlie — kiabáltak —, milyen fiatal vagy?

A nyomás egy pillanat alatt

Kontárok üzérkednek a gyógyszerekkel

A Gyógyszerész-Kollégium megindítja a harcot a gyógyszerárak emelkedése ellen

100–500 százalékos az áremelkedés a gyógyszerpiacon

A dúló háború természetes következménye — még azokban az országokban is, hol béke honol — az áremelkedés. A határzáratok, az export és import megszűrése, a szállítási nehézségek, a nyersanyagoknak hadi célokra való fokozottabb igénybevétele, a hadbaszállt és mozgósított seregek nagyobb szükséglete és sok más ilyen körülmény idézik elő minden téren az árak emelkedését, sőt egyes cikkeknek a kereskedelmi piacokról való eltűnését.

A mérsékelt áremelkedés tehát a jelen időben érthető, azonban nem tudtuk magyará-

zatni adni, hogy mi az oka a gyógyszerárak olyan rohamos áremelkedésének, amelyre ezideig alig volt példa. Az átlagos emelkedés itt százszázalék, de van igen sok olyan gyógyszerár, amelyeknek ára az elmúlt szeptember hónap óta 500 százalékkal emelkedett. Ez a feltűnő és rapid áremelkedés késztette a közegészségügyi minisztériumot arra, hogy — mint alább közöljük — közbe lépjen és elrendelje a gyógyszerárak ellenőrzését és ennek következtében az országos gyógyszerész kollégium egységes árakat szabott meg.

egészségügyi minisztériumban és ennek eredményeképpen minden vármegye gyógyszerész testületének elnökségéhez a következő körrendeletet intézték:

1940. február 1-től kezdődőleg úgy városokban, mint falvakban a haszonkulcs összesen 30 százalékos. Ebbe bele értendő minden költség is vagyis a megengedett bruttó haszon 30 százalékos. Tehát, ha egy különlegesség beszerzési ára 100 lei, az minden költség beszámításával nem adható el drágábban mint 130 lei.

A vatta és kötszerekre vonatkozó intézkedés úgy szól, hogy azok eladási árának a megállapítására a beszerzési ár, költségek, plusz 20 százalékos szolgál.

A receptre készülő gyógyszerek áránál tévesen értelmeztek az 50 százalékos áremelkedést olyan formában, hogy az a végösszeghez számítva adja az összeget. Ehelyett február hó 1-től az anyagok edény ára emelkedik 50 százalékkal, míg a munkadíjak maradnak a régiek. Tehát a recept taxálásánál először a recepten jelezni kell az anyagok és edény árát, ezt összegezni kell és ehhez ütnék 50 százalékos. A munkadíj tételeket ezután kell külön feltüntetve az összeghez hozzáadni. Az Országos Kollégium figyelemzteti rendeletében a gyógyszerészeket, hogy az ellenőrzés a legszigorubb lesz és a vizsgálatokban részt fog venni a gyógyszerész-kollégium megbízottja is.

Ezzel egyidejűleg intézkedés történt aziránt is, hogy a nagybani gyógyszerkereskedők és lerakatok is szigorúan tartassák be részükre engedélyezett haszonkulcs alkalmazását.

P. J.

A légvédelmi előadások sorrendje

A város katonai ügyosztálya nyilvánosságra hozta az 1940 februárban tartandó légvédelmi előadások sorrendjét. Eszerint

február 8-án az M, N, február 9-én az O, P, február 13-án a T, U, V és W kezdőbetűsők tartanak tanfolyamokat.

A tanfolyamokat a Katolikus Körben tartják meg (Regule Carol II. ucca 5. szám) a fenti sorrendben, azonban az eddigiektől eltérően délelőtti és 11 óra közötti szünettel kezdve.

Nyilatkozik a gyógyszerésztestület elnöke

A gyógyszerpiacon előálló szokatlanul nagy áremelkedés okára vonatkozólag kérdést intéztünk a binarmegyei és nagyváradi Gyógyszerész Testület elnökehez, Barla Dezső gyógyszerészhez, aki a következőkben volt szíves a helyzetre vonatkozólag felvilágosítást adni:

— Az áremelkedés a gyógyszerpiacon a legnagyobb. Ennek egyik oka a készletek csökkenése továbbá az egyes gyógyszerek előállításához szükséges egyes nyersanyagoknak (fémek, glicerin stb.) hadicélokra való fokozottabb igénybevétele. A fémekből, higganyból, sókból, bizmútból és glicerinből készült gyógyszerek drágultak a legfokozottabb mértékben. A bukaresti „Standard drugeria” cég szerkesztésében kétfelhelyen megjelenő „félhivatalos” gyógyszerár listákat összehasonlítva megállapítható, hogy

egy-egy gyógyszerárknál szeptember hónap óta ötszáz százalékos az áremelkedés, de az átlagos emelkedés az egész vonalon minimálisan százszázalékos.

— Hogy néhány példát említsek: a jódsók (jód, jódkáli), amelynek kilója 500 lei volt, ma 2750 lei kilónként. Az anti-

elfűnt a melléről. Ujra a nagy komédiás volt, aki sikert arat, bármit is művel. Magában erre gondolt.

— Sikert. Még sikerült...

Paulette ragyogva haladt mellette, a fiatal Chaplin fényébe öltözve, büszkén. Ugy haladt, mint akik becsapják a világot. Önmagukat is. Egyikük sem hallotta, amikor egy újságíró, fanyar, koravén amerikai fickó csendesen megjegyezte:

— Öreg komédiás... Sajnálom...

pireticumok (lázellenes szerek) 100, az ásványolajok és vazelin 100, az ópium és összes derivátumai (változatok) 120, a kinin 120, a csukamájolaj-tej 300 százalékkal emelkedtek.

— A német importált gyógyszerek emelkedése 50–100 százalékos. Ennek oka a márka ujonnan ártértékelt árfolyama.

— A szállítási és behozatali nehézségek miatt egyes külföldi gyógyszerek időszakonként teljesen eltűnnek a piacról. Így például

ma az egész városban, egy gyógyszerárban sem kapható „daganau”, egy baktériumölő francia gyógyszer, amely igen sok betegség gyógyításánál nélkülözhetetlen.

Üzérkednek a gyógyszerekkel

— Véleményem szerint az egyik oka a gyógyszerárak áremelkedésének az üzérkedés is. Többektől hallottam, hogy teljesen szakmán kívüli emberek különféle gyógyszerárakat vásároltak össze és rakfart halmoztak fel spekulációra. Ezt meg kell akadályozni. Hangsúlyozom, hogy a gyógyszerészek az árakkal nem spekulálnak. Hiszen ma már mi is nehezen jutunk a szükséges áruhoz. Például én évek hosszú sora óta legalább mindig egy kiló jódkáliát rendelttem egyszerre. Most az egy kilogrammos rendelésre 100 grammot kaptam.

A gyógyszerárak kiszámítása

Az egészségügyi minisztérium körrendeletet bocsájtozott ki, amelyben elrendeli az összes gyógyszerárak ellenőrzését. A rendelet ügyében a gyógyszerészek Országos Kollégiumának vezetősége eljár a kö-

Nem a nagyvezérkarhoz, hanem az ezredekhez intézendők a koncentráls elhalasztására vonatkozó kérvények

(București. Rádió.) A nagyvezérkar közli, hogy a jövőben a koncentrálsra, szabadságolásra, halasztásra, felmentésre, elbocsátásra vonatkozó kérvények nem a nagyvezérkarhoz, hanem kizárólag az illetékes katonai ezredhez, vagy egységhez intézendők, amelyek a kéréseket a pontosan megállapított szabályok szerint intézik el. Az ilyen irányú kérvényekre éppen ezért a nagyvezérkar a jövőben nem is ad választ.

Világhírű

TORPEDO írógépek
MENDE rádiók
NAUMANN varrógépek
MINIMAX tűzőlő-készülékek

Bazilli-Deák

Oradea, Dr Aurel Lazar-ucca 1. Telefon 35-36

AZ ELSODORT HID

Csak a véletlenül mulott, hogy nagyobb baj nem lett a hid összeomlásából

Tegnap jelentettük, hogy a GARASOS hidat elsodorta a zajló Körös...

Ez már itt a külváros. Emberek állnak a parton és nézik a piszkos sárgás szürke vizet, aminek tetején vastag jégtáblák kavarnak. A tulsó part most olyan távolinak, elérhetetlennek tűnik fel. Ez azért van, mert fél órával előbb a két partot hid kötötte össze. Most már csak a csonka korhadt cölöpök nyulnak ki a part oldalából. Csunya, korhadt cölöpök. Ha az ember így közelről nézi a csonkokat, elcsodálkozik: hogyan birtak ezek el annyi terhet?

Lent kavargó a víz. Karvasztagságu faágakat sodor, vékony fűzfatorzseket, amiket valahol fent a felső folyásnál borotvált le a jég. Varjak keringenek a levegőben. Csunya, nedves az idő. Hólé csurog le a háztetőkről és ez a hólé majdnem katasztrófát idézett elő. A parton feltornyosodtak a jégtáblák. Mutatják azt a vonalat, ameddig felhatolt a jeges áradat pillanatok alatt. Az egyik bámszkodó ezt mondja:

— Ilyet még nem láttam. Alig egy perc alatt két métert emelkedett a víz.

Egy vén halász legyint:

— Szerencse, hogy alul, a Fécánosnál nem volt torlasz. Akkor nagy baj lett volna. Már javában usznánk a vízben. A baj már elmúlt. A víz is lecsendesedett.

A Muresan ucca lakói valamennyien itt vannak kint a parton. Az orruk előtt vitte el a hidat a víz. Panaszoknak:

— Olyan korhadt volt a Garasos hid, hogy félve mentünk át rajta. Azt mondták, hogy lebontják és hogy uat építenek helyette. Most aztán már nem kell lebontani.

Nekik nagyon fontos volt ez a hid. Most ha a tulsó partra

akarnak átmenni, meg kell kerülniök a várost. A Holban uccai vashid messze van, de a Muresan uccai lakók számára messze van az Egyesülsi téri hid is. Aki a hid tulsó felén dolgozik, annak emiatt félőrával előbb kell elindulnia hazulról, hogy a munkahelyére érjen. Ezért olyan nagy a panasz.

★

Összevissza beszélnek. Az egyik azt mondja, hogy reggel óta senki sem ment át a hidon. Vannak akik úgy tudják, hogy a mérnöki hivatal reggel értesítették arról, hogy a felső folyásnál megindult a jég. A mérnöki hivatal viszont intézkedett abban az irányban, hogy a hidiőnel szolgálatot teljesítő rendőrök ne engedjenek senkit se a hidra. Ezzel szemben a szemtenek ezt mondják:

— Egy óra után pár perccel még mindig volt forgalom a hidon. Sokan látták hogy a városháza felől a jégtorlasz recog ropog, de nem siettek tovább.

Többen a következőket látták:

— Pár perccel egynegyed kettő után egy fiatal leány sietett át a hidon. Alig ért a tulsó partra, amikor a jégtáblák a hid jobb oldali pillérét át szakították. A hid közepe nagy recsegés mellett a jeges vízbe zuhant, majd kidőlt a bal oldali pillér is és a következő pillanatban az egész hidat, úgy ahogy volt a kavargó víz magával tépte. Százával álltak a parton az emberek, akiknek a lélegzetük is elállt. Arra gondoltak, hogy mi történt volna akkor, ha történetesen sokan a hidiől nézték volna a jégzajlást?

Csak a véletlenül mulott, hogy a hid korhadt gerendái helyett nem az emberek holttestét sodorta magával a víz.

Egy városrész kényelmét

vitte magával a zajló Körös

Az izgalom most már elült. Most már csak az a kérdés, hogy mi lesz azzal a hiddal, amit a víz magával vitt? Ez a hid bonyolította le a Vlahutuccát környező vidék forgalmát. Akármilyen keskeny is volt, mégis fontos volt annak a sokszáz embernek a szemében, akik a Rét felől, a Ciorogariu

ucca első részéből, a Wilson-uccából igyekeztek a tulsó partra. A külváros eme részének lakossága most kénytelen nagy kerülőt tenni, hogy célját elérhesse. Ez pedig sok időbe kerül. A szülők is panaszkodnak, hogy gyermekeiknek előbb kell felkelniök. Az ijedelmén túl van mindenki. Senkinek sem görbült meg a hajszála sem, most tehát jöhet a panasz. Megnyugtattuk az embereket, hogy tavasszal biztosan építik majd a betonhidat.

— Tavasszal? — kiáltanak fel, — hol van még a tavasz?

Morognak és nézik a vizet.

Valamit elvitt a víz.

Egy városrész kényelmét.....

A DNB maga cáfolja meg Németországnak a Szovjet számára adott segítés hírét

Berlinből jelent a NTL. Az utóbbi időkben a külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, amely szerint több német tiszt a szovjet hadseregben teljesít szolgálatot és a németek csatahajókat és löszert adtak a Szovjetnek ten-

geralattjárók ellenében.

A N. T. I. hivatalos helyen nyert felhatalmazás alapján közli, hogy Szovjetország sohasem kért támogatást Németországtól a finnekkel szemben. Németország pedig sohasem nyújtott támogatást.

SZINHÁZ

A Thalia-színház heti műsora:

Péntek este 9: Feleség. (Bókey János Áriási sikerű legújabb vígjátéka. Eddig 125 előadás. Rendezte Bókey János. Főszereplők: Fényes Alice, Kovács György, Nagy István, Haáz Jolly, Premier bérlet 13. szám.)

Szombat d. u. 6: Feleség.

Szombat este 9: Feleség. (Bucsuelőadás.)

Áriási érdeklődés előzi meg a Thalia prózai együttes két napos vendéjátékát

Tegnap délelőtt nyílt meg a színház elővételi pénztára a prózai együttes 2 napos vendég

játékára és máris olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, hogy egész biztos a nagysikerű ujdonság mindhárom váradi előadását zsúfolt nézőter fogja végigélevezni.

A „Feleség” különben a budapesti Nemzeti Színház együttesének olyan sikert hozott, — amilyenre évek óta nem volt példa.

A „Feleség” váradi bemutatója az évad legkiemelkedőbb színházi eseménye lesz, a főszerepeket: Fényes Alice, Kovács György, Nagy István, Haáz Jolly, alakítják. E ragyogó ujdonság csak pénteken este 9 órakor (bucsuelőadásban) lesz a színház műsorán. A péntek esti bemutató előadás a 13. premier bérletben lesz megtartva.

Az áriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos lesz mindenkinek elővetelben gondoskodni.

Vasas bál február 10-én a Református Kulturpalotában

A SZERELEM ELMULIK...

Különös válóper a törvényszék előtt

A novella valahogy így kezdődött:

A fiatal férj elment a háborúba. Aztán fogságba került, ott élt sokáig. És egyszer halotta, hogy otthon porrá égett a ház, a cső, az istálló, nyomorba jutott a felesége és egyetlen fia. Amikor végre sikerült megszabadulni a fogságból, beállt az idegenlégióba, hogy néhány év múlva majd pénzzel térhessen haza. S amikor hazament, az asszonya már másnak volt a felesége. Közben halálhírét tudatták vele...

Igy kezdődött a történet. Annakidején napihírből írták. Most az élet írta újra a törvényszék előtt. Frappáns módon megkorrigálta a történetet.

Clinciu Petre elindul

Az egyik szereplő Clinciu Petre. Erdélyi román ember, még a nagyapja költözött ide a Prahova völgyéből. Az apja itt született a hunyadi havasok egyik szénégető telepén, ő is ott látta meg a napvilágot. Hatalmas szál ember. Ugy áll a törvényszéki tanács előtt, mint maga az ember. Előítélet és születés nélkül: csak a sorsai a mellén, amely ránehezedik. Válóper. Rövid kihallgatás. Itt inkább a kereset szövege számít, abban van az emberi tragédia, a kisember elrendelt sorsa megírva.

Hosszu, sűrűn gépelt oldalak mondják el, hogy Clinciu Petre annakidején bevonult a háborúba. Aztán furcsa dolgok történtek vele. Valahol a Piave körül fogságba esett. Nem sokáig volt az olaszoknál. Kihasználta az első alkalmat és megszökött. Egy kereskedelmi hajón mint fűtő eljutott Amerikába a háboru végén s aztán ott maradt. Hazajönni nem volt pénze. Nem

voltak iratai. Amerikában maradt. Sanfranciskóban. Ő úgy mondja, Frisco. Már amerikai. Valami gyárban kapott munkát. Aztán szakmunkás lett,

végül csoportvezető és komoly dollárokat keresett. És három évvel ezelőtt, 1937 májusában újból hajóra szállt. Haza jött Európába, haza, Erdélybe.

Valaki kopog

Hosszu volt az utazás. Más volt a világ, mint odaát Yanki-országban. De a férfi megkezdte a feleségét. Nagy remélődés volt a faluban a kicsi, kormos házak között:

— Jaj, Clinciu nem halt meg vagy feltámadott...

Az asszony várta a férjét. Hűséggel, kitartóan. Ő nem

hitte el, hogy meghalt az ura. S most valóban hazajött.

Ez három évvel ezelőtt történt. Clinciucné husz évig várt az urára. Clinciuc husz év múlva jött vissza az asszonyhoz. És most a válóperes bíróság előtt állanak. Kicsit szomorúak, kicsit gyámoltalanok mind a ketten. Válóok:

Egy teljes évig tartó hadgyakorlatot tart az USA flottája

Newyork. (Havas). Az amerikai flotta a Csendes óceánon óriási méretű hadgyakorlatot tart. A hadgyakorlat egy évig fog tartani és azon sem az újságírók, sem a külföldi katonai attasék nem vehetnek

részt. A hadgyakorlaton 130 hadihajó és 350 repülőgép vesz részt. A hadgyakorlat célja: az amerikai tengeri védelem felül vizsgálják Alaszka, Hawaii és vizsgálják Alaszka, Hawaii és Panama védelmi vonalait is.

Az Egyesült Allamok nem nyújt át jegyzéket Angliának

Londo. (Reuters) Az angol kormány körökben megelégedéssel vették tudomásul, hogy az Egyesült Allamok nem nyújt át jegyzéket a tengeri háboru kapcsán felmerült el-

lentetek ügyében. A felmerült kérdéseket az amerikai angol nagykövet közbenjöttével közvetlen tárgyalásokkal intézik el.

Eszakeurópában dermesztő hidegek, Déle Európában mindenütt árvíz veszély

Riga. (Havas.) Lettországban még fokozódik a fagy. A hideg tovább tart és a folyók

befagytak. Befagyott a rigai öböl, sőt helyenként a Balti tenger is. A lett kikötők és

JEGYEZZÜNK BONOKAT A HADSEREG FELSZERELESE ÉRDEKÉBEN

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Natională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer lejes kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyezett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrésszel s a lejáró szelvénnel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden rendelkezésére álló pénzt.

nem értik meg egymást. Husz év nagy idő...

— Tekintetes törvényszék — mondja a kereset, — Clinciuc Petre olyan másmilyen lett, mint az európaiak. Nagyon átalakult amerikaivá...

A döntő érv pedig: már hat hónapja elköltözött a feleségétől. Hogy legyen közvetlen okuk a válókereset megindítására. Mert ez a két furcsa ember, a világtörténelem ámokfutója, aki husz évig rohant egymás után, kölcsönösen belátta, hogy a régi életet nem lehet folytatni...

Az ügyvéd biztatja őket a tárgyalás után:

— Még valami igazoló iratot kell beszereznünk, aztán a jövő hónapban kimondják a választ. Legyenek türelemmel.

És a folyosón elindul a hideg utca felé Clinciuc Petre és felesége, akitől válik. Szótlanul, komolyan, szelíden mennek egymás mellett.

Nem veszekednek. Miért is veszekednének?

A történetekért ugysem övék a felelősség...

Svédország között szánokkal közlekednek. Ilyesmi 600 év alatt csak egyszer fordult elő.

A libai kikötőt jégtorlaszok zárják el. 50—60 kilométer hosszúságban ez a helyzet. A hajóközlekedés szünetel.

Dániában rendkívül nagy a hideg. A hajózás lehetetlenné vált. Az iskolákat bezárták. A szállítás elé sulyos akadályok gördülnek és a dán főváros ellátása veszélyeztetve van.

Ezzel szemben délen és főleg jugoszláviában az áradás veszélyeztet. A hirtelen olvadás következtében a Morava és mellékfolyói kiáradtak. Öt hid megrongálódott. Sztaács mellett olyan nagy a veszély, hogy katonaságot vezényeltek ki. A vasúti közlekedés is veszélyeztetve van. Jugoszláviában az árvízveszély tovább növekedik.

O e s k a
OLMOT
VESZEK

bármilyen mennyiségben.

Pásztor Ede

nyomdavidalatnál Oradea
Piața Mihai Viteazul 4

Ellenállás helyett támadás

Anglia közvéleménye az azonnali támadás megindítását és nemzeti kormány megalakítását sürgeti

Augur érdekes cikke az Universulban

Az Universul londoni tudósítója, Augur, a következő érdekes tudósítást közli:

Az angliai közvélemény átmeneti fázisba jutott. Bizonyos rosszul informált emberek állítása szerint a nemzeti akarat gyengüléséről van szó. Egyesek egyenesen azt állítják, hogy olyan jeleket fedeztek fel amelyek szerint a Hitlerrel való békekötéssel szembeni ellenállás is csökkent. Mindezek az emberek azonban csalódnak. A brit közvélemény új fázisának eredete teljesen más természetű jelenségben keresendő.

A közvélemény jelenleg folyamatban levő átalakulása nem a nemzet gyengülése, hanem ellenkezőleg megerősödése a nemzet akaratának a győzelem elérésére. Mindmostanáig Nagybritannia a német támadással szembeni ellenállásra szervezte erejét. Ma azonban már ezt a magatartást túlhaladták és nem az ellenállási akaratról, hanem a győzni akariról beszélhetünk. A megszervezett ellenállás lehetővé tette, hogy a németek útját állják. A győzelem kivívásához azonban nem elegendő ennyi. Mi magunk kell, hogy megkezdjük a támadást. Elérkezett a támadás pillanata. Az ellenséggel szembeni ellenállás passzív védekezés aktusa. A győzelemhez — akció szükséges.

Az angol nemzet kollektív szelleme kezdi átérezni az akció szükségességét. A minap a „Times”-hoz intézett nyílt levelében egy képviselő ezt állította: „Ha a németek habozni fognak a küzdelemmel szemben, kényszeríteni kell őket a harcra”.

Időközben — amíg a szövetségesek az éber várakozás magatartását őrzik —, az offenzíva eszméje mind több és több talajt nyer. A gazdasági háború például agresszív jellegűt öltött. A szövetségesek nem elégednek meg azzal, hogy a német importot megállítják, hanem az exportnak is útját állják és megszüntetik az eddig németek által kézben tartott piacok megszerzését. Mindenütt, ahol a németek még megvásárolhatják azt, ami abszolút szükséges számukra — a szövetségesek előnyömlnek, hogy elragadják az ellenség piacát. Előrelátható, hogy az ugynevezett semleges államokban ez a gazdasági háború rövidesen még akuffabbá válik. Németország ugyanis érzi, — hogy szorul a hurok a nyaka körül és igyekezni fog kijáratot

ni mindenütt, ahol még lehet.

A gazdasági téren vívott háború azonban csak bevezetője a katonai akció terén meginduló támadásnak. A szövetségesek érzik anyagi erőtartálékaik növekedését és ha győzni akarnak, kényszeríteniük kell a németeket, hogy harcoljanak akkor, amikor a szövetséges haderők hadvezetősége megtalálja a legalkalmasabb pillanatot. Ha a németek haboznak a támadással, kényszeríteni kell őket, hogy a szövetségesek által kiválasztott talajon vegyék fel a harcot és olyan feltételek között, amelyek nem a legkedvezőbbek.

Ez az angol közvélemény átváltozásának értelme. Megállapíthatjuk, hogy egyre több hang követeli az ellenséggel szembeni pusztító harcot. Megvagyunk győződve arról, hogy az egyetlen reális veszedelem a kormány számára az, hogy az ellenállást szervezi, amikor a nemzet máris győzelemről kezd beszélni, vagyis támadó magatartásról. Winston Churchill legutóbbi rádióbeszéde előjele volt a készülő változásnak. Az admirális első lordja felvillanyozta az országot. — Churchill beszéde a közvélemény mozgását indította el. Az emberek ezt mondották: „Íme az ember, aki kifejezi mindnyájunk gondolatát”.

Chamberlainnak gyökere van a közvéleményben. A nemzet többségének kollektív szellemét sokkal inkább képviseli, sem hogy ne éreznék át a változást, amelyről beszélt. Amikor a müncheni egyezményt megkötötte, Chamberlain a közvélemény többségét képviselte. És ugyanígy a közvélemény szavát követte, amikor

A VARÁZS-SZÖNYEG
a világ gazdagságai és szépségei fölött vitte.

MA AZ ELVARÁZSOLT SZÖNYEG AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYE.

FEBRUÁR 15.-én és 18.-án, amikor a két sorozat húzása lesz. MILLIOMOS lehet.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

megindította a háborút. Ugy véljük, hogy most sem tér el a közvéleménytől.

Konklúzióink tehát: Chamberlainnek meg kell változtatnia kormányzását. Ahelyett, hogy az ellenállást szervezné, meg kell indítania a támadást. Sőt tovább megyünk:

nemzeti egység kormányára van szükség.

Nem kormányváltásról, hanem belső átalakításról van szó, amely csak akkor válik lehetővé, ha olyan emberek kezében összpontosul a hatalom, akik el vannak tökéltve az integrális győzelem eszméjében.

Igy jelentkezik a helyzet jelenleg Londonban.

Az északi államok munkásszövetségei Finnország megsegítéséért

Koppenhága. (Reuter.) Koppenhágában a dán, svéd, norvég, finn és angol munkásszövetség értekezletet tartott és Finnország megsegítéséről tárgyalnak.

Koppenhágában elhatározták, hogy polgári toborzást indítanak a vonal mögött munkálatok elvégzésére.

Newyorkban finn napokat tartanak. Ezeken a napokon gyűjteni fognak Finnország számára.

Szalonta és Tenke járás lakossága munkálkodik a jégzajlás megtörésén

Todorut Valer megyei prefektus nyilatkozata a Körös árterületének védelméről

A hirtelen bekövetkezett esőzés és olvadás — mint ismeretes — kedden Nagyvárádon elsodorta a Garasos-hidat. A jégzajlás tovább tart. Aggasztó hírek érkeztek a Fekete Körös mentén fekvő községekből, ahol már az ősz folyamán is nagy áradás pusztított. Munkajársunk előtt Todorut Valer tábornok prefektus a következő

nyilatkozatot tette:

— Feketebátor és Feketeótf községből jelentették, hogy a Fekete Körösön a jég összetorlódtott. Ha a jéggátat nem lehet megtörni, áradás fenyeget. Éppen ezért utasításom adjam a szalontai és tenkei főszolgabíróknak, hogy az egész környékbeli lakosságot figyelmeztessék

jégtorlás megtörésének munkálataira. Szükség esetén a katonaság segítségét is igénybe vesszük. Hollódról azt a jelentést kapjam, hogy a Hollód part veszedelmesen megáradt. Ha az esőzés nem szűnik meg, komoly veszedelemnek nézhetünk elébe.

SPORT

Nagyváradon rendezik meg a kerületközi bajnokságot

Az erdélyrészi ökölvívó bajnokság végleges eredményei

Hírül adtuk már, hogy a Makabea nagy konkurrenciával szemben második helyre került Erdély amatőr ökölvívó bajnokságában. Tárgyalásgosan meg kell állapítsuk, hogy a kerületi mai tudása és küzdőképessége mellett elsőként is kikerülhetett volna a küzdelmekből, mert Demendi csak nagyon vitás lepontozással esett el a megérdemelt címtől. A verseny részletes eredményei egyébként a következők:

Légsúly: bajnok Tóth (Macabi), 2. Gáspár (KKASE).

Bantam: bajnok György Gyula (Macabi), 2. Orbán (T.-Mures).

Pehely: bajnok Párvu (Jiul), 2. Dorian II. (KKASE).

Könnyű: bajnok Dorian I. (KKASE), 2. Pap D. (KMAC).

Velter: Szász (Tg.-Mures), 2. Pálffy (KKASE).

Közép: Kádár (KKASE), 2. Marksteiner (KKASE).

Kisnehéz: Pálffy I. (KKASE), 2. Gáll (Macabi).

Az erdélyi box-szövetség ezen összejövetel kapcsán egyúttal megtartotta szokásos évi

közgyűlését is, amelyen a boxsportot érdeklő fontosabb kérdéseket tárgyalták meg. Többek között elhatározták, hogy a bucaresti bírókurzust kiterjesztik, még pedig oly módon, hogy levelezés útján vehessenek részt azon a vidéki jelentkezők, kiknek így csak vizsgára kellene leutazniuk és nem hetekig idegenben tartózkodni. Esetleg a vizsgát magát is Kolozsváron tartanák, ami továbbhi könnyítést jelent. Ezután akarnak segíteni a boxsportot legsúlyosabban érintő kérdésen és pedig a tanult bírák és az ezekből alkotott zsűrik hiányán.

Egyelőre még nincs eldöntve, melyik kerülettel mérkőznek a fenti bajnokok és hol. Határozott ígéretei kapott a Macabi arra vonatkozólag, hogy amennyiben a bánáti kerülettel kerülne össze, úgy a kerületközi bajnokságokat a közeljövőben Nagyváradon rendeznék meg. Az erős fejlődésnek indult helyi box-életnek bizonyára újabb lökést adna ez a nagyfontosságú sportesemény.

Utolsó üzenet?

A XII. helsinki olimpiai bizottság felhívása a világ sportolóihoz

Helsinkiből megérkezett az olimpiai játékok rendezőbizottságának szokásos időszaki jelentése. A jelentés azonban ezúttal nem a XII. olimpiász előkészületeiről számol be, hanem felhívást intéz a világ összes sportolóihoz. A felhívás bevezetésében elmondja, hogy milyen büszke és boldog volt Finnország, amikor 193-ban a nemzetközi olimpiai bizottság Finnországot bízta meg a XII. olimpiász megrendezésével. — Helsinkiben azonnal hozzálátottak a munkához és 1939 őszén a munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az olimpiász sikere minden tekintetben biztosítottak látszott.

Finnország — mondja tovább a jelentés — nem küld szét többé olimpiai körlevelet, vagy jelentéseket. A XII. olimpiász rendezőbizottsága

még egyszer összeült, hogy az itt következő felhívást intézze a világ minden sportolójához. Kérjük valamennyi sportbarátunkat és a világ minden sportolóját, hogy gondoljon e pillanatban Finnországra, arra az országra, amelyre a XII. olimpiász megrendezése vár, s a mely remélte, hogy 1940 nyarán fogadhatja a világ sportifjúságának színe-virágát egy békeünepen.

Vajon a XII. olimpiai játékok szervezőbizottságának ez a felhívása egyben utolsó üzenet is? Világ sportolói, erre ti adhattok választ!

A felhívást aláírták: J. W. Rangell elnök, Ernst Krogius alelnök, Urho Kekkonen, a finn olimpiai bizottság elnöke és Eric von Frenckell alelnök, Helsinki város olimpiai bizottsága.

Megőrült az anya, amikor megtudta, hogy gyermekei tűzhalált haltak

(Bucaresti). Borzalmas szerencsétlenség történt a hotin-megyei Bulduresu községben, ahol Ana Catargi asszony magukra hagyta 6 éves

4 éves Ioan nevű gyermekeit. A felügyelet nélkül maradt gyerekek a kemence körül játszadozni kezdtek, közben lángot fogott ruhájuk és szénné

égték. A hajatért anya halott gyermekei láttára megtévelyedett és örvöngeni kezdett. A kisenévi elmeorvosintézetbe szállították.

Megtörtént

SCHMELING újra boxol. A nehézsúlyu boxolás volt világbajnoka, Max Schmeling, aki jelenleg az Európabajnok címet viseli, úgy szerepelni akar a ringben. Schmeling kijelentette az újságírók előtt, hogy hajlandó kiállani bármelyik európai nehézsúlyu boxbajnokkal. Az eddigi tervek szerint Schmeling mindenekelőtt a mostani német bajnokkal, Walther Neussel-el fog mérkőzni.

ORTH GYÖRGY, az egykori világhíres magyar csatár Rómába szerződött trénernek.

A HOLLANDOK lemondtak az idei gyephokki világbajnokság megrendezéséről.

SVÉDORSZAGBA hívják a magyar válogatott labdarúgó csapatot. A kirándulást a nyári szezon befejezése után, vagy az őszi szezon elején bonnyolítja le a MLSz.

HŐSI HALALT halt Finnország öttusa bajnoka. Haime, Finnország öttusa bajnoka a karéiai arcvonalon hősi halált halt.

A légvédelmi előadások sorrendje

A város katonai ügyosztálya nyilvánosságra hozta az 1940 februárban tartandó légvédelmi előadások sorrendjét. Eszerint

február 8-án az M, N,
február 9-én az O, P,
február 10-én az R,
február 12-én az S,
február 13-án a T, U, V és W kezdőbetűsök tartanak tanfolyamokat.

A tanfolyamokat a Katolikus Körben tartják meg (Regle Carol II. ucca 5. szám) a fenti sorrendben, azonban az eddigiektől eltérően délelőtti 9 és 11 óra között szerdától kezdve.

Mindenki vigye magával az ellenőrző könyvecskéjét látta-mozás és nyilvántartás céljából. A nyilvántartás megkönynyítése végett a levágandó szelvényekre mindenki írja reá nevének kezdőbetűjét és a könyvecske számát.

Rádió műsor

Csütörtök

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás jelentés. 13.10 Déli hangverseny. Közben sporthírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Karének, hírek. 20.20 Dalok. 21 Hangverseny. 23 Gramofon lemez, hírek.

BUDAPEST I. Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemez. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 13.10 Rádió szalonzenekar. 14.30 Postászenekar. 17.15 Ruszin hallgatóknak 18.15 Gazdáknak 18.45 Táncalemez. 19.30 Cigányzene. 20.25 és 20.55 Előadás. 21.50 Emlékezés a pest-budai nagy énekesekre. 23.10 Cigányzene. 24.05 Táncalemez.

Apróhirdetések

ALLAS

Újságírókat jó keresettel felvesszünk. Jelentkezni a kiadó hivatalban.

Kifutó leányt felvesz Székely szőnyegüzlet. Royal-al szemben. 409

Bejárónőt keresek. Somogyi, Str. Tache. Ionescu 34. 396

Főzéshez ertő mindenest keresek. Reich, Holban u. Nr. 11. 399

Önálló varró- és kézilányok, angol-francia munkára azonnal felvétetnek. Roth-szalón, Vadászné, Str. Ciorogariu 11. 398

VÉTEL-ELADAS

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánt, gyémántot. Herbst ékszerárúháza. Reg. Ferdinand 3. 3010

Kölcsey-könyvtár 1000 szaz darab olcsón eladó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóban. 275

Gyermekágy sodronnyal és matraccal együtt eladó. Samarjai kárpíjós, Str. Rimanóczy 12. 402

Egy alig használt 510 tojást befogadó képességű „Cremat” rendszerű és egy teljesen új 50-es „Kühne” csibeköltetőgép eladó. Oradea, Str. Franceza 12. 295

Magyarság

1 lej, mégis mindent megtud belőle.

Kérje minden trafikban!

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CEGHEL ORADEA